

WORK IN PROGRESS 2025

Slopa reservnummer inom vården och GD-nummer vid beskattning

Resolutionsmottagare

Socialdepartementet

Socialförsäkringsutskottet

Socialstyrelsen

Socialutskottet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Problemformulering

Den som planerar att bo utomlands ett år eller mer ska anmäla detta till Skatteverket.¹

Efter utflyttningen behåller personen sitt medborgarskap och personnummer, men personnumret avregistreras.

Som en följd av detta kan personen inte längre använda sitt personnummer för identifiering i vissa sammanhang. Istället tilldelas ett reservnummer eller ett GD-nummer.

Reservnummer:

En person vars personnummer har avregistrerats tilldelas ett reservnummer² vid kontakt med vården i Sverige, oavsett om vårdinsatsen är planerad eller akut. Användningen av reservnummer skapar flera utmaningar:

- Svensk sjukvård bygger på personnummer för journalföring, recept, och kommunikation mellan vårdenheter. Ett reservnummer kan leda till att journaler inte länkas korrekt eller att patientens historik blir svår att hitta.
- Vårdgivare kan av misstag skapa flera reservnummer för samma person, vilket skapar fragmenterade journaler.

¹ Skatteverket, Flytta från Sverige.

<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/flyttafransverige.4.18e1b10334ebe8bc80001591.html?q=flytta+utomlands>

² Vårdguiden.se, Registrera patient med reservnummer.

<https://vardgivarguiden.se/administration/patientadministration/patientnara-rutiner/reservnummer/>

- Det går inte att logga in på 1177 med ett reservnummer, och därmed kan personen inte få åtkomst till delarna av sin journal som baseras på reservnumret. Det begränsar också personens möjlighet att följa sin sammantagna vårdhistorik.
- Försvårad/begränsad tillgång till läkemedel utskrivna på recept och högkostnadsskydd på grund av att man inte kan identifiera sig på ett apotek med reservnummer.

GD-nummer:

Den som bor utomlands och är begränsat skattskyldig i Sverige tilldelas ett särskilt registreringsnummer av Skatteverket, ett så kallat *GD-nummer*.³ Detta nummer används i samband med beskattning och deklaration och kan också innebära utmaningar för utlandssvenskar:

- Ökad administration eftersom man måste ansöka om att bli ombud åt sig själv för att kunna komma åt Mina Sidor på Skatteverkets hemsida. Därtill behöver man ha två skattekonton – ett kopplat till personnumret och ett till GD-numret.
- I de fall där personer saknar möjlighet att använda digitala lösningar måste deklarationsunderlaget skickas med post. På grund av undermålig postgång i många länder finns en risk att dokumenten kommer fram för sent eller försvinner.
- Den som av misstag betalar in sin skatt till skattekontot kopplat till sitt personnummer istället för till GD-numrets skattekonto riskerar att behöva betala ränta på beloppet, trots att skatten är betald.

Lösningförslag

Personer som inte är folkbokförda i Sverige kan i stor utsträckning använda sitt personnummer i ärenden kopplade till bland annat bank, försäkring och pension. Möjligheten att återinskriva sig i Statens Personadressregister, SPAR, trots att man fortsatt bor utomlands, har ökat tillgängligheten av olika tjänster.

För att säkerställa tillgången till en korrekt vårdhistorik utan informationsluckor och en smidigare deklarationsprocess anser Svenskar i Världen att utlandssvenskar bör kunna använda sitt personnummer istället för reservnummer och GD-nummer.

³ Skatteverket, Bosatt utomlands med fastighet eller kapitalinkomster i Sverige.
<https://skatteverket.se/privat/internationellt/bosattutomlands/bosattutomlandsmedfastighetochkapitalinkomsterisverige.4.48cfd212185efbb440b8edc.html>